

N:o 39.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående försäljning af åtskilliga torp och en lägenhet under Ryda kungsgård n:ris 1—5 i Uppsala län; gifven Stockholms slott den 9 februari 1906.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att följande fjorton under Ryda kungsgård n:ris 1—5 om 5 mantal i Nysätra socken och Lagunda härad af Uppsala län lydande torp, nämligen Hanbo, Stentorp, Mellanbo, Smörhålet, Kärret, Ängstorp, Skogsbo, Groddammen med Kycklingbo, Hålsjö, Brömsbo, Dalbo, Harnäs, Räfånäs samt Svartbäcken med Björnbo, må, med de för dessa torp å två af förste landtmätaren F. W. Mossberg år 1903 upprättade kartor, den ena öfver kungsgårdens inägor med inom dess rågångar belägna torp och den andra öfver de torp, som äro belägna utanför kungsgårdens rågångar, utmärkta områden, från egendomen afsöndras och hvart för sig försäljas i enlighet med bestämmelserna i 8:de och följande momenten af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 och med tillträdesrätt den 14 mars 1907;

dels att en å sistberörda karta utmärkt lägenhet om tillhoppa 18 ar, må från egendomen afsöndras och mot en köpeskilling af 28 kronor, att vid tillträdet erläggas, försäljas till lägenhetens nuvarande innehafvare änkan Anna Katarina Jansdotter med tillträdesrätt den 14

mars 1907 samt i öfrigt på de i 6:te momentet af omförmälda kungl. skrifvelse den 25 september 1896 bestämda villkor;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Gösta Tamm.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9
februari 1906.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
 BIESERT,
 friherre MARKS von WÜRTEMBERG,
 TAMM,
 SIDNER,
 HELLNER,
 SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM.

25:o.

Departementschefen, statsrådet Tamm anförde vidare:

I underdånig skrifvelse den 21 oktober nästlidna år har domänstyrelsen anmält, att vid den 19, 20 och 21 juli 1904 å Ryda kungsgård n:ris 1—5 om 5 mantal med den så kallade Västerängen i Nysätra socken och Lagunda härad af Uppsala län hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1907 af denna egendom, som lämnade i årligt arrende 4,825 kronor, uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af fjorton kungsgården underlydande torp samt af en med innehafvaren tillhöriga åbyggnader för-

sedd lägenhet; och har domänstyrelsen, under åberopande af 7:de momentet i nådiga skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning, därvid styrelsen tillika öfverlämnat instrument öfver berörda uppskattningsförrättning äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland två af förste landtmätaren F. W. Mossberg år 1903 upprättade kartor, den ena öfver kungsgårdens inägor med inom dess rågångar belägna torp och den andra öfver de torp, som äro belägna utanför kungsgårdens rågångar, jämte tillhörande beskrifningar.

Af omförmälda handlingar inhämtas, bland annat,

att egendomen innehåller en sammanlagd areal af 717 hektar 85,11 ar;

att uppskattningsmännen föreslagit, att följande på 5 till 15 kilometers afstånd från hufvudgården belägna torp, hvilkas saluvärden — med iakttagande att saluvärdet å torpet Brömsbo, som genom misskrifning i uppskattningsinstrumentet upptagits till 4,600 kronor, rätteligen bör i afrundadt tal utgöra 4,800 kronor — bestämts till här nedan angifna belopp, måtte från kungsgården afsöndras samt hvar och ett för sig försäljas äfvensom därvid tilldelas följande ägoområden, nämligen:

	Areal			Ägofigurer å de af F. W. Mossberg upprättade kartor.	Saluvärde kronor.
	har	ar	kv.- mt.		
1) Hanbo	4	65	53	858—894	1,450
2) Stentorp	3	87	02	328—377	1,000
3) Mellanbo	13	76	42	378—459	4,750
4) Smörhålet	11	39	86	226—327	3,500
5) Kärret	13	38	85	af 104, 105, 106, af 107, 135—224, af 225.	4,000
6) Ängstorp	20	75	56	1—50	3,000
7) Skogsbo.....	12	36	87	51—103, af 104, af 107, 108—134, af 225.	4,000
Groddammen..... med Kycklingbo.	31	41	80	1209—1236, 1236 a, 1237—1265, af 1266, 1267—1297, 1299, 1300 a—m, 1300 aa, 1300 ba, 1300 ca, 1300 fa, 1300 ga, 1300 ha, 1300 ia, 1301 a—g, af 1301 h, af 1301 l, 1301 ba, 1302—1309, 1309 a,	5,350

	Areal			Ägofigurer å de af F. W. Mossberg. upprättade kartor.	Saluvärde
	har	ar	kv.- mt.		kronor.
9) Hålsjö	31	16	80	1312 a, 1313 b, 1375, 1378, 1380, 1381, 1460—1462, 1314—1321, 1321 a, 1322—1374. 1—4, 4 a, 506, 7—18, 20—22, 22 a, 23—26, 38, 40—43, 47, af 1065, af 1066, 1067, af 1072, af 1074, af 1075, af 1084, 1096—1143, 1145—1148, 1155, 1157—1176, af 2596, af 2597, af 2610, 2611—2613.	5,500
10) Brömsbo	27	20	90	af 926, af 929, 936, 937, af 938, 939, af 968, af 969, 970—1064, af 1065, af 1066, 1068—1071, af 1072, 1073, af 1074, af 1075, 1076—1083, af 1084, 1085—1095, af 1266, 1392, af 2596, af 2597, af 2608, 2609, af 2610.	4,800
11) Dalbo	18	02	40	af 829, af 830, af 859, af 860, 861, af 862, 863—925, af 926, 927, 928, af 929, 930—935, af 938, 940, 959—967, af 968, af 969, af 1266, af 2599, 2604—2607, af 2608.	1,700
12) Harnäs	34	11	30	af 629, af 630, af 641, af 720, af 721, af 722, af 723, 724—731, af 732, 733, 734, af 735, af 736, 737—828, af 829, af 830, 831—840, af 859, af 860, af 862, af 968, af 969, af 1266, 1298 l, 1298 m, 1298 n, 1298 r, 1298 p, 1298 q, af 2599.	5,800
13) Råfnäs	19	25	73	564—628, af 629, af 630, 631—640, af 641, 642—652, af 720, af 721, af 722, af 723, af 732, af 735, af 736, af 860, 1298 i, 1298 ia, 1298 k, 1298 ka.	5,700
14) Svartbäcken med Björnbo.	14	80	70	460—544, 544 a, 545, 545 a, 546—563.	4,250
Summa	256	19	74		54,800

att å torpet Groddammens ägor finnes en med innehafvaren änkan Anna Katarina Jansdotter tillhöriga åbyggnader försedd, å förberörda karta öfver de torp, som äro belägna utanför kungsgårdens rågångar, utmärkt lägenhet med en areal af 6,2 ar;

att uppskattningsmännen ansett ifrågavarande lägenhet med tillägg af 11,8 ar afrösningsjord eller med ett å sistberörda karta till sina gränser med röda streck utmärkt område om tillhopa 18 ar, bestående af ägofigurerna n:ris 1301 i och 1301 k samt delar af ägofigurerna n:ris 1301 h och 1301 l å samma karta, böra från stamhemmanet afsöndras och till innehafvaren försäljas till ett pris af 28 kronor; samt

att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande låtit meddela änkan Jansdotter sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te momentet af förenämnda nådiga skrifvelse, hvarefter änkan Jansdotter inom föreskrifven tid inkommit med skriftligt förklarande, att hon önskade inköpa lägenheten i fråga för vid uppskattningen åsatta saluvärdet, äfvensom i länets ränteri såsom säkerhet för köpeskillingens erläggande ned-satt 28 kronor.

Sedan domänstyrelsen med anledning af hvad sålunda i ärendet förekommit hos landtmäteristyrelsen gjort förfrågan, huruvida i afseende å ifrågavarande egendom förekomme sådant förhållande, som enligt 2:dra § 2:dra momentet af lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyfning, ägostyckning och jordafsöndring utgjorde hinder för egendomens styckning, så har landtmäteristyrelsen i skrifvelse den 27 sistlidne mars meddelat, att egendomen icke undergått laga skifte och ej syntes hafva legat i samfällighet med andra byar eller hemman, att rågångarna omkring såväl hufvudgårdens område som till egendomen hörande, inom andra skifteslag belägna urfjällsägor blifvit bestämda genom fastställda laga skiften, ägoutbyten eller rågångsförrättningar, samt att, såvida egendomen utgjorde en kameral enhet — hvarpå frågan, huruvida för ägostyckningens verkställande ägora till de särskilda hemmansnumren måste genom laga skifte utbrytas, vore beroende — hvilket dock icke af landtmäteristyrelsen kunnat utredas, icke förekomme sådant förhållande, som enligt 2:dra § 2:dra momentet af ägostyckningslagen utgjorde hinder för ägostyckning.

Som emellertid enligt från Eders Kungl. Maj:ts och rikets kammarkollegium inhämtad upplysning ifrågavarande egendom icke vore att anse såsom kameral enhet och hinder sålunda syntes möta för egendomens styckning, har domänstyrelsen ansett, att de till försäljning föreslagna områdena icke kunde från egendomen afskiljas under annan form än afsöndring.

Domänstyrelsen har för sin del hemställt, att såväl den till änkan Anna Katarina Jansdotter upplåtna lägenheten som ock förenämnda fjorton torp måtte från egendomen afsöndras och försäljas, lägenheten till änkan Jansdotter på de i 6:te momentet af ofvanberörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896 angifna villkor samt torpen på sätt, som stadgas i 8:de och följande momenten af samma nådiga skrifvelse.

Åberopande hvad i detta ärende förekommit, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att förenämnda fjorton torp må, med de för dessa torp å omförmälda af förste landtmätaren Mossberg upprättade kartor utmärkta områden, från egendomen afsöndras och hvart för sig försäljas i enlighet med bestämmelserna i 8:de och följande momenten af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 och med tillträdesrätt den 14 mars 1907;

dels att berörda, till änkan Anna Katarina Jansdotter upplåtna lägenhet må med förut angifna område af 18 ar från egendomen afsöndras och mot en köpeskilling af 28 kronor, att vid tillträdet erläggas, försäljas till bemälda Anna Katarina Jansdotter med tillträdesrätt den 14 mars 1907 samt i öfrigt på de i 6:te momentet af omförmälda nådiga skrifvelse den 25 september 1896 bestämda villkor;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogsbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till Riksdagen aflåtas nådig proposition af den lydelse, bilaga ... vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hugo Elliot.
